

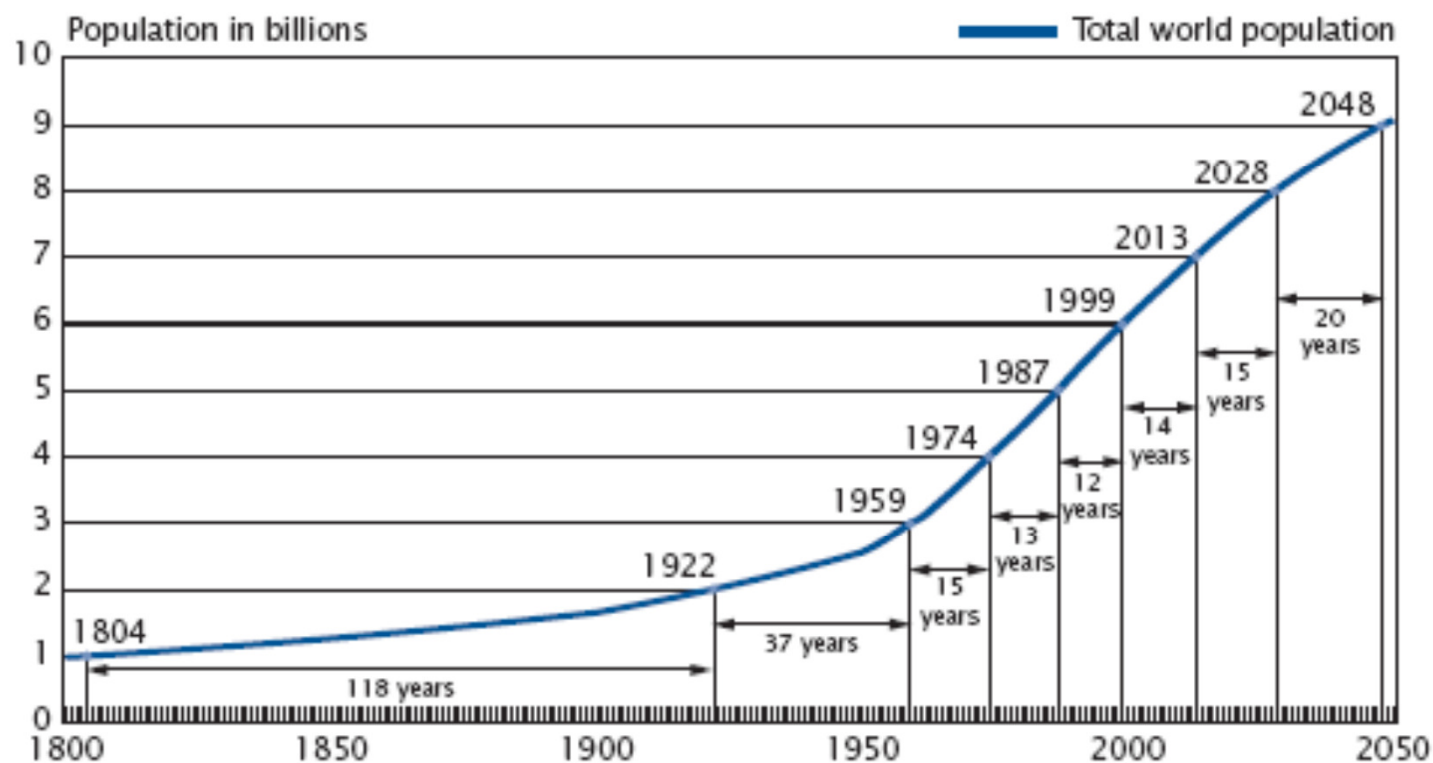
IDŐSKORRAL KAPCSOLATOS VÁLTOZÁSOK

- **Az idősödés, időskori szerepek értelmezése, jelentősége**
 - kultúrafüggő / társadalomfüggő / személyiségfüggő
- **Élettartam mennyiségi növekedése – minőségi élet megteremtésének lehetősége kérdéses**
 - Jelentősen hosszabb várható élettartam
 - Az elfogadható életminőség fenntartása nem követte a „mennyiségi” folyamatokat
- **Gerontológia, geriátria kialakulása**
- **Rendszerszemlélet – multi- és interszektorális problémák**
 - Gazdasági folyamatok – pl. munkaerőpiaci problémák
 - Szociális folyamatok – pl. ellátó rendszer biztosításának problémái
 - Pszichés – magány okozta egészségi állapot romlás
 - Egészségügyi / szociális ellátórendszer feladatai

Demográfiai folyamatok a XIX. - XXI. században

A FÖLD NÉPESSÉGÉNEK ALAKULÁSA

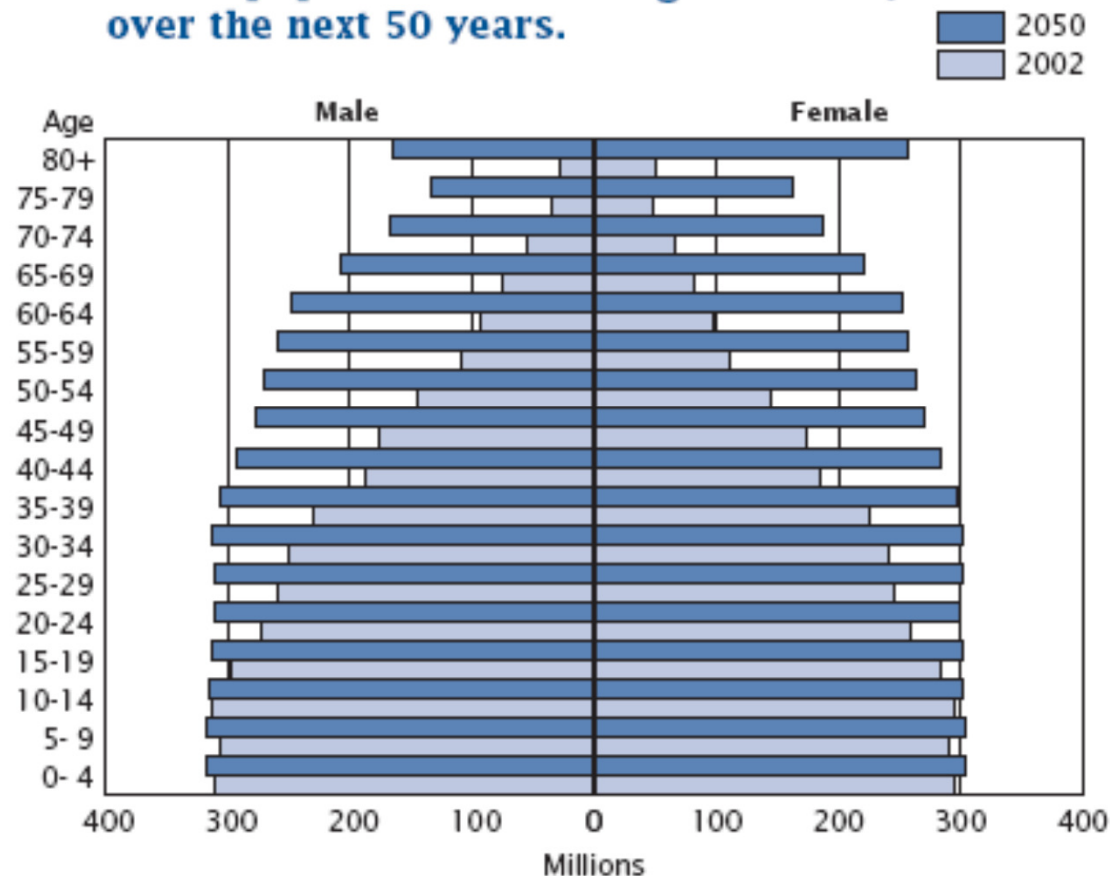
Figure 1.
Annual Additions and the Annual Growth Rate of Global Population
The growth of global population has peaked.

Source: United Nations, *World Population Prospects: The 1994 Revision*; U.S. Census Bureau, International Programs Center, International Data Base and unpublished tables.

A világ népességének korfája 2002-ben és 2050-ben

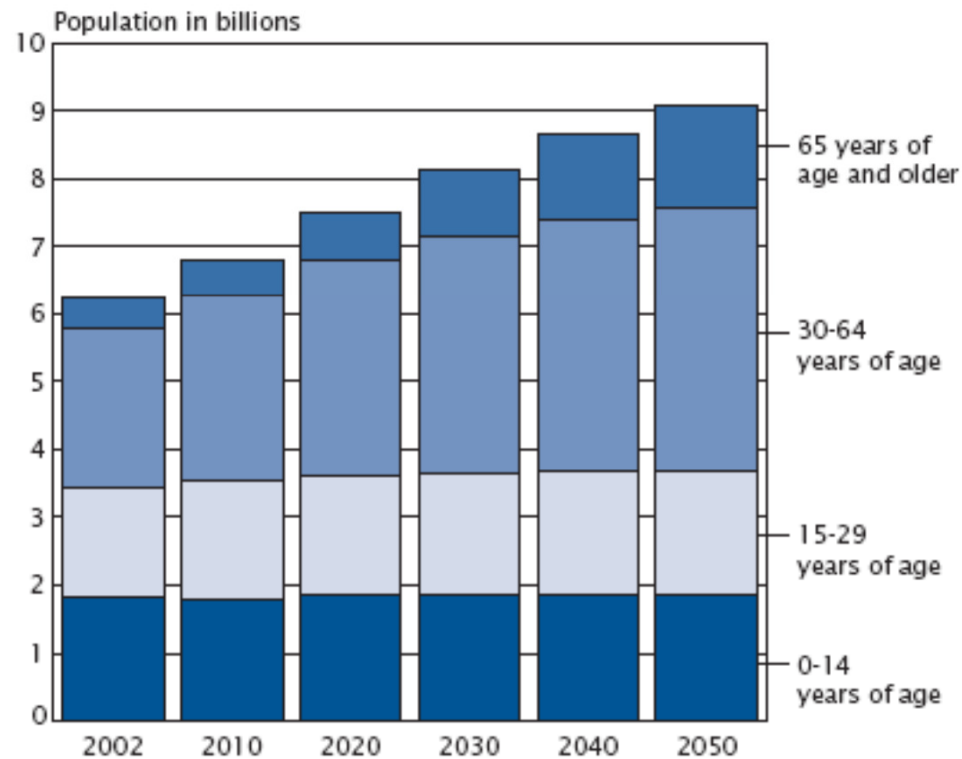
Figure 3.
Age-Sex Structure of World Population: 2002 and 2050
Global population will change markedly
over the next 50 years.

Source: U.S. Census Bureau, International Programs Center, International Data Base.

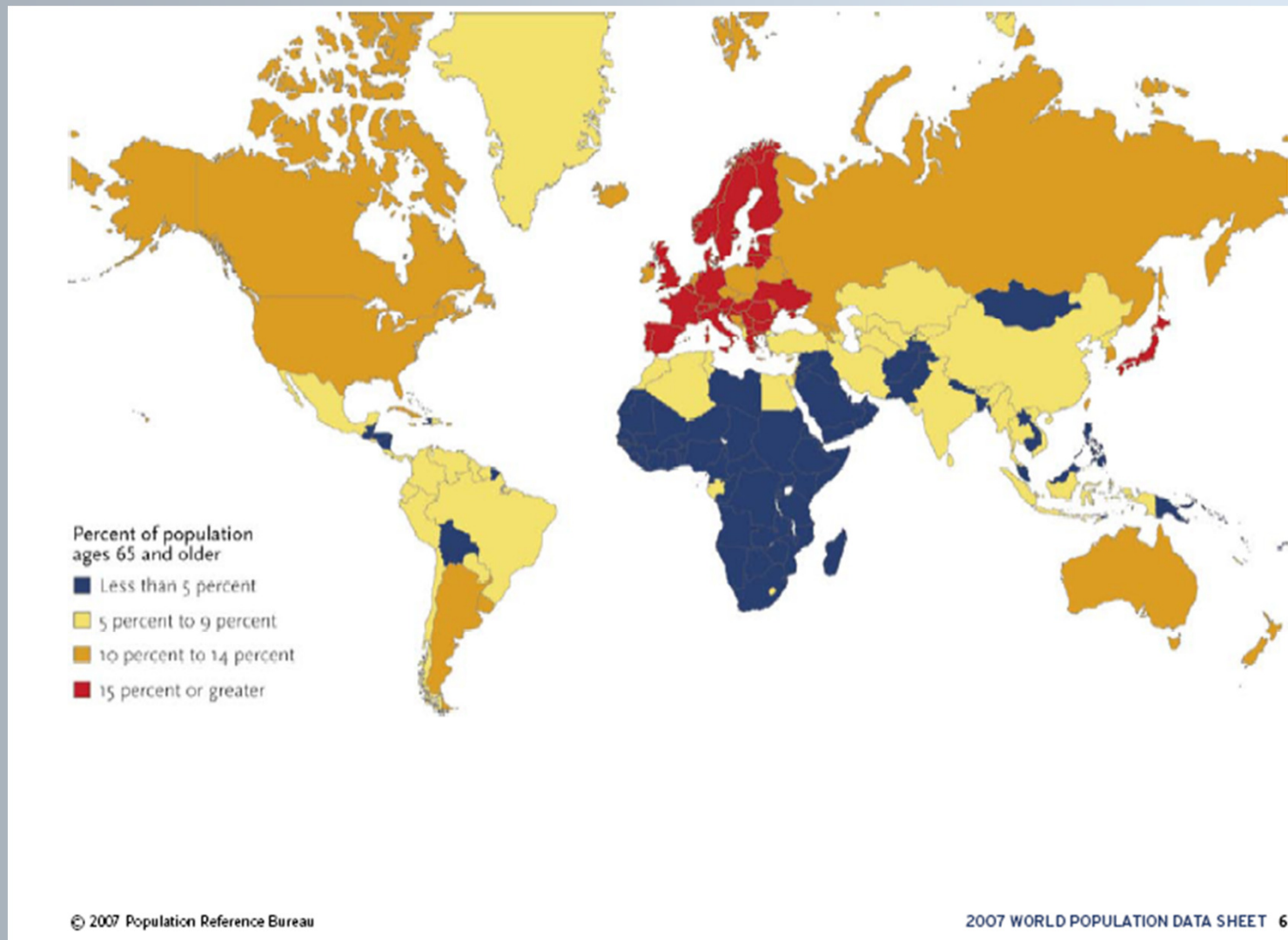
A népesség növekedése életkorok szerint 2002 és 2050 között

Figure 4.
**Population Growth of Specific Age Groups:
2002 to 2050**
**The elderly population is projected
to grow most rapidly.**

Source: U.S. Census Bureau, International Programs Center, International Data Base.

A 65 év felettek aránya az egyes országokban

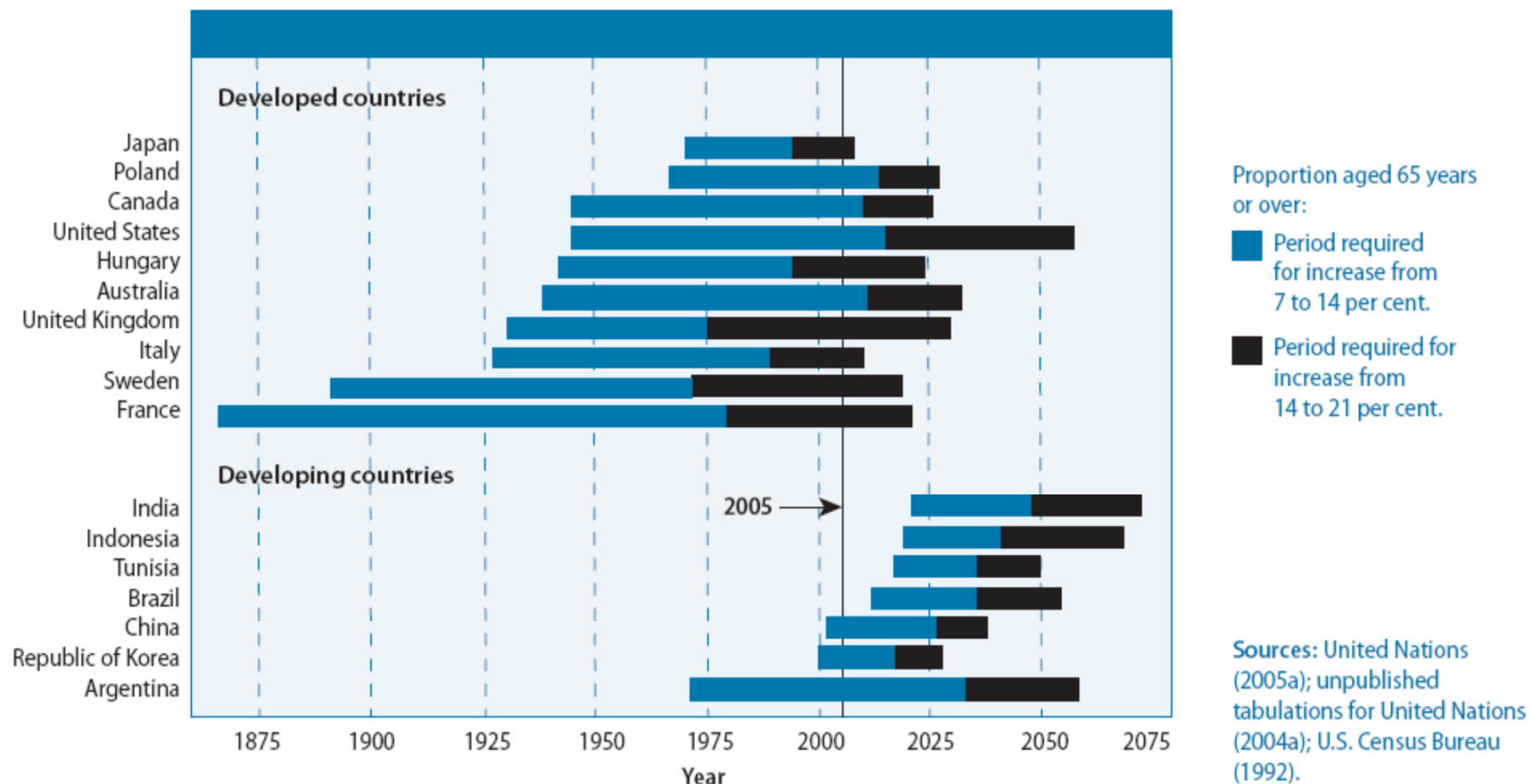

Az idősödés globális probléma, de elsősorban az európai országokban a legjellemzőbb

Gyorsan, egyre gyorsabban zajló folyamat

Figure II.2.

Time period required for the proportion of the population aged 65 years or over to increase from 7 to 14 per cent and from 14 to 21 per cent, selected countries

Demográfiai folyamatok a
XX-XXI. században
Európában

Egy nőre jutó átlagos gyermekszám Európában, 2004

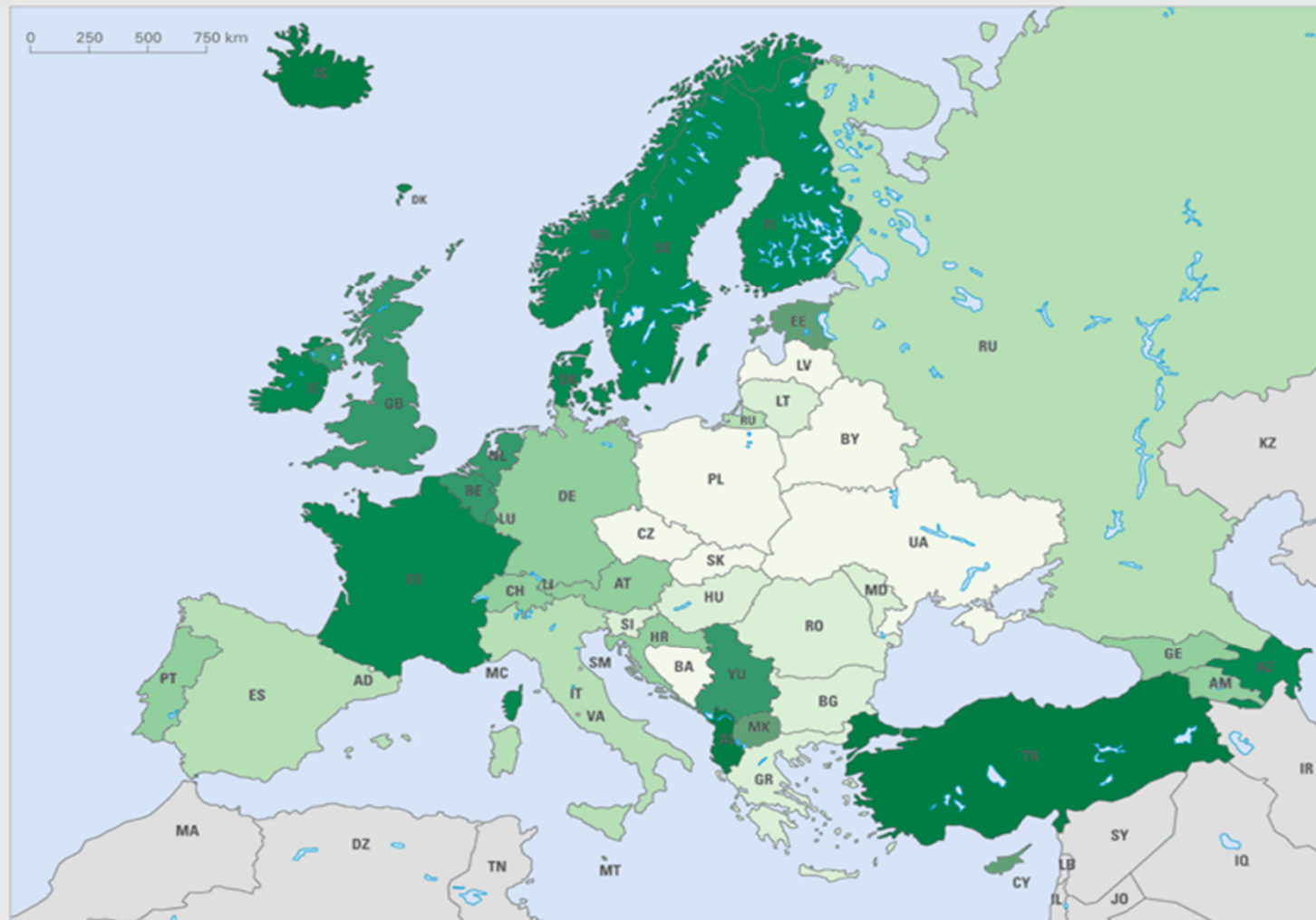
Zusammengefasste Geburtenziffer, 2004
Indicateur conjoncturel de fécondité, en 2004

Länder NUTS 0
Pays NUTS 0

Durchschnittliche Zahl der
Kinder je Frau
Nombre moyen d'enfants
par femme

* Median (1,39)
* Médiane (1,39)

NUTS:
Nomenclature des unités
territoriales statistiques

Grenze / Frontière
— Länder (NUTS 0)
— Pays (NUTS 0)

Egy nőre jutó átlagos gyermekszám Európában, 2004

Zusammengefasste Geburtenziffer, 2004
Indicateur conjoncturel de fécondité, en 2004

Länder NUTS 0
Pays NUTS 0

Durchschnittliche Zahl der Kinder je Frau
Nombre moyen d'enfants par femme

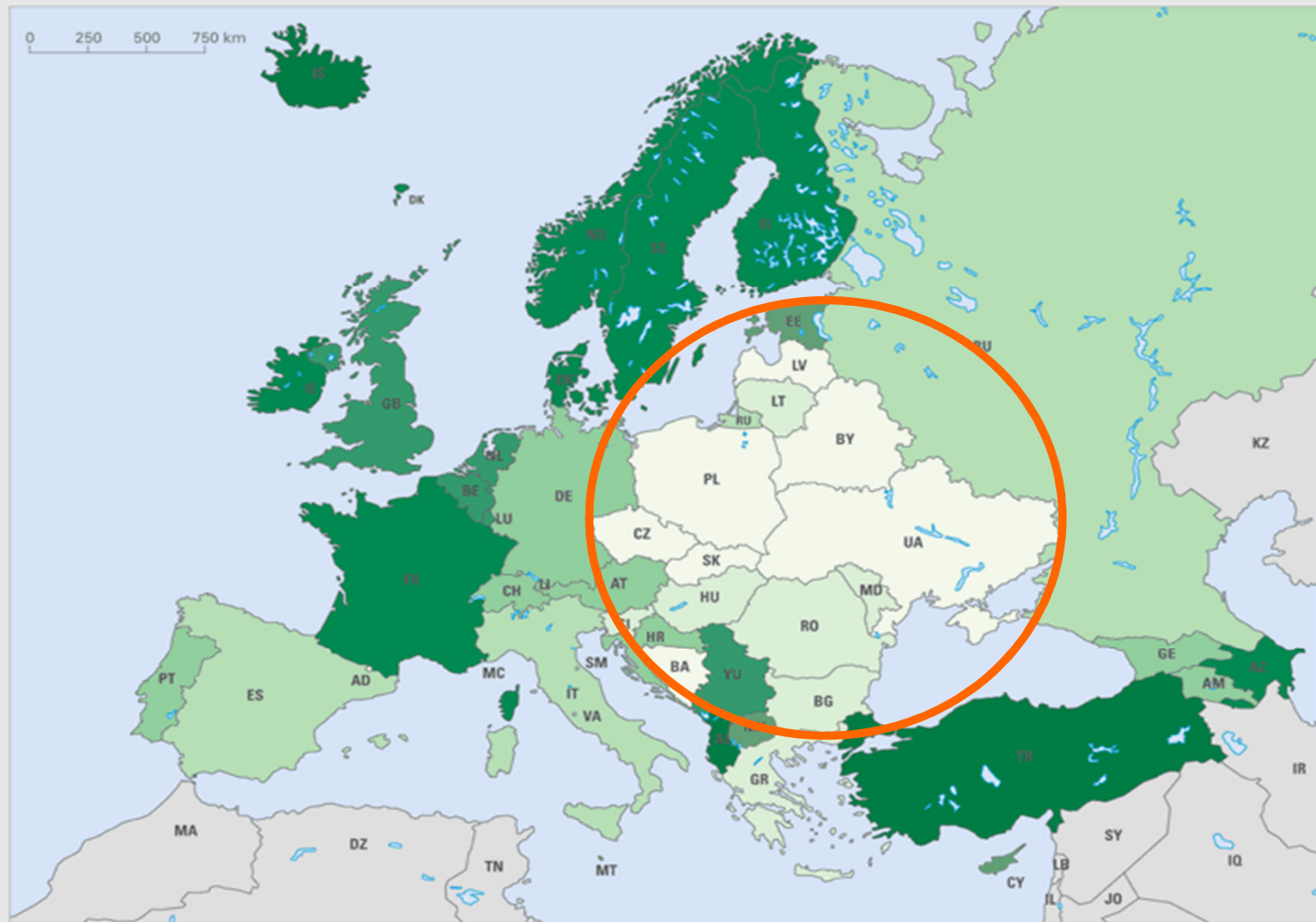
- 2,00 – 2,62
- 1,75 – 1,99
- 1,60 – 1,74
- 1,45 – 1,59
- 1,35 – 1,44 *
- 1,30 – 1,34
- 1,25 – 1,29
- 1,20 – 1,24

keine Daten verfügbar
données non disponibles

* Median (1,39)
* Médiane (1,39)

NUTS:
Nomenclature des unités territoriales statistiques

Grenze / Frontière
— Länder (NUTS 0)
— Pays (NUTS 0)

Férfiak születéskor várható átlagos élettartama Európában, 2004

Lebenserwartung von Männern bei Geburt, 2004
Espérance de vie à la naissance des hommes, en 2004

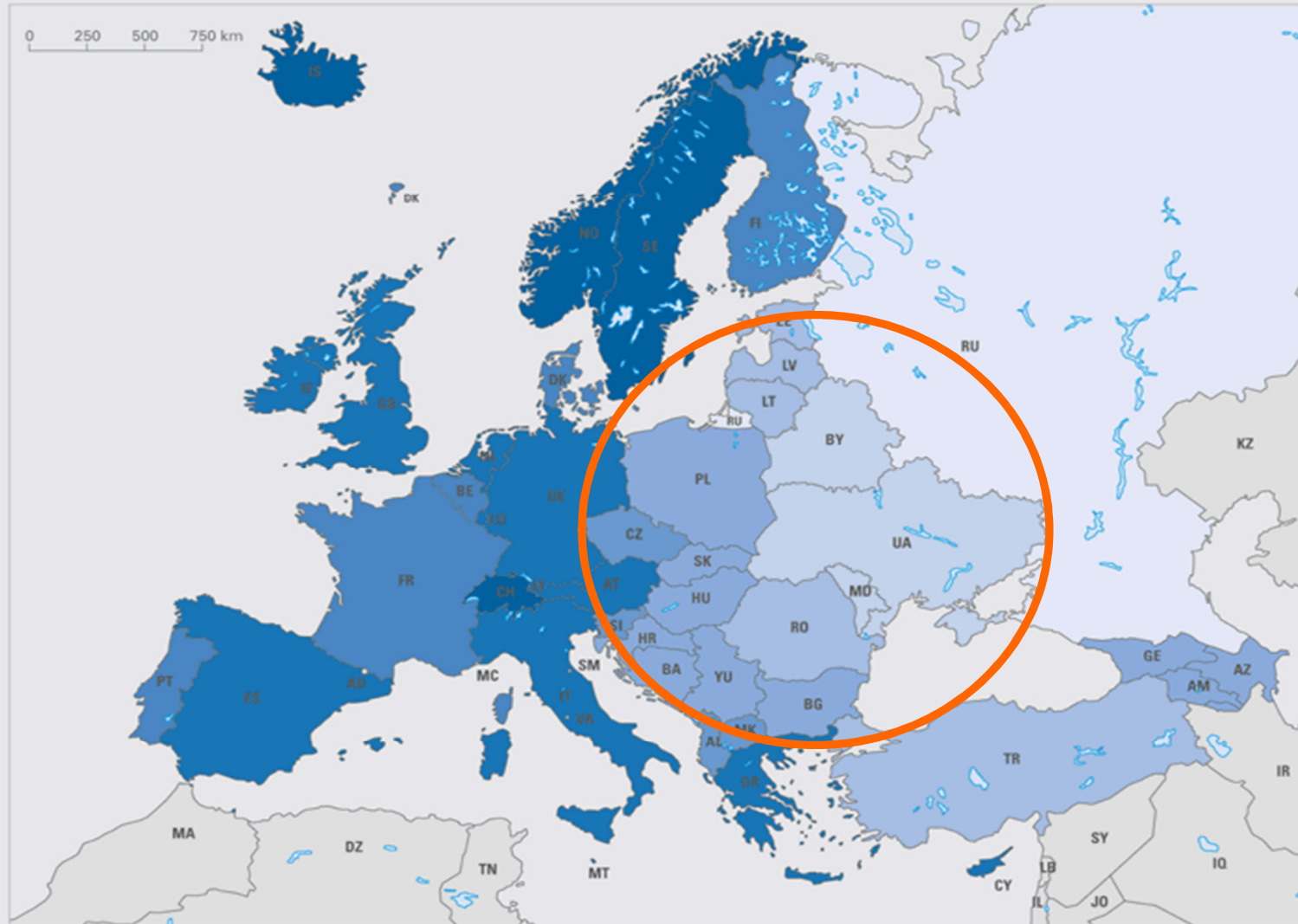
Länder NUTS 0
Pays NUTS 0

Lebenserwartung, in Jahren
Espérance de vie, en années

keine Daten verfügbar
données non disponibles

* Median (73,1)
* Médiane (73,1)

NUTS:
Nomenclature des unités
territoriales statistiques

Grenze / Frontière
— Länder (NUTS 0)
— Pays (NUTS 0)

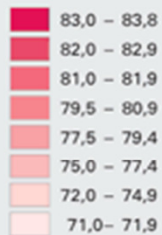

Nők születéskor várható átlagos élettartama Európában, 2004

Lebenserwartung von Frauen bei Geburt, 2004
Espérance de vie à la naissance des femmes, en 2004

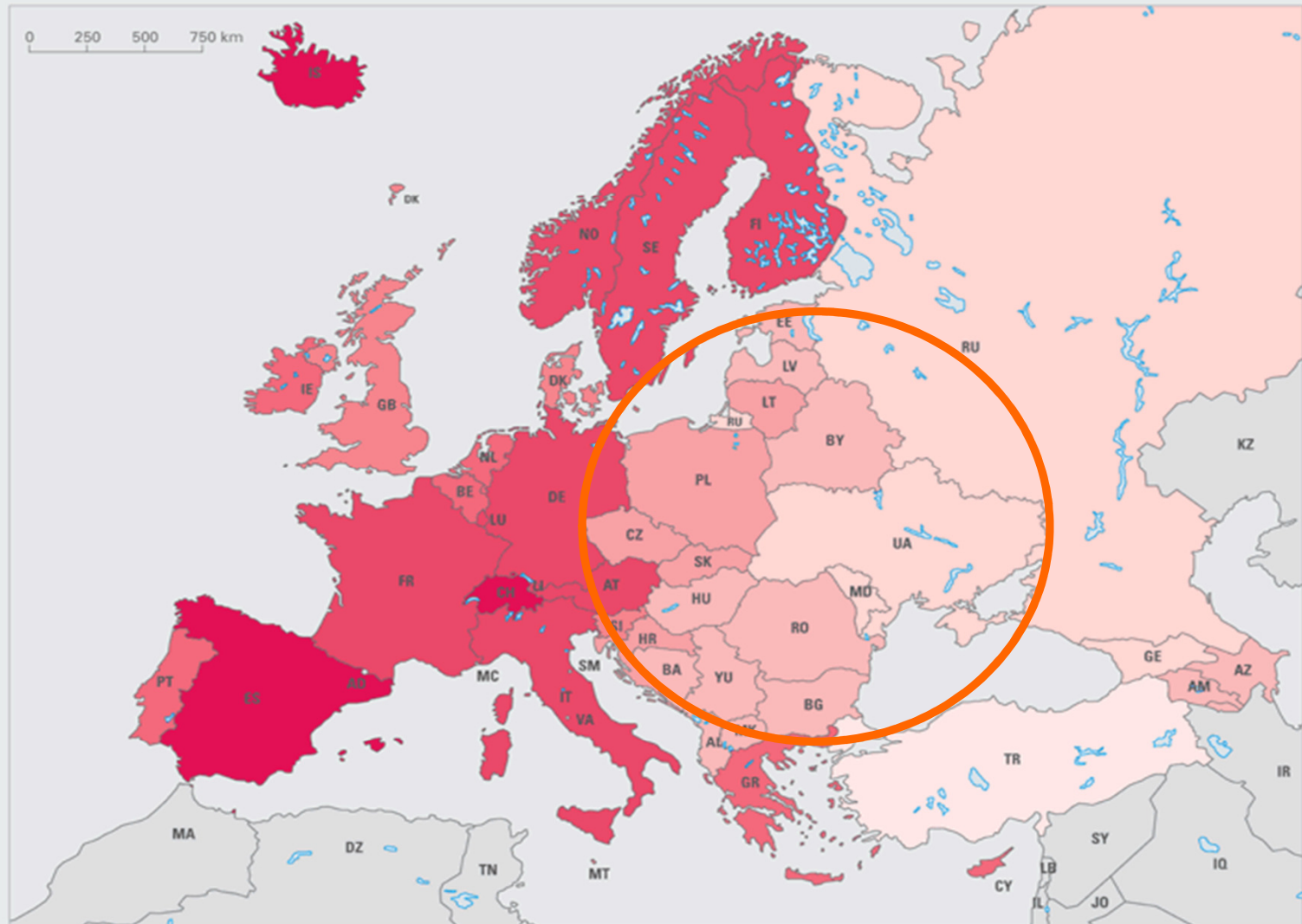
Länder NUTS 0
Pays NUTS 0

Lebenserwartung, in Jahren
Espérance de vie, en années

keine Daten verfügbar
données non disponibles

* Median (79,7)
* Médiane (79,7)

NUTS:
Nomenclature des unités territoriales statistiques

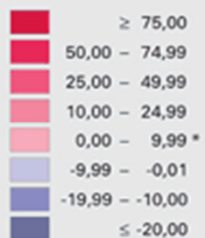
Grenze / Frontière
— Länder (NUTS 0)
— Pays (NUTS 0)

A népességszám változása Európában, 2005-2025

Entwicklung der Wohnbevölkerung, 2005 - 2025
Evolution de la population résidante, de 2005 à 2025

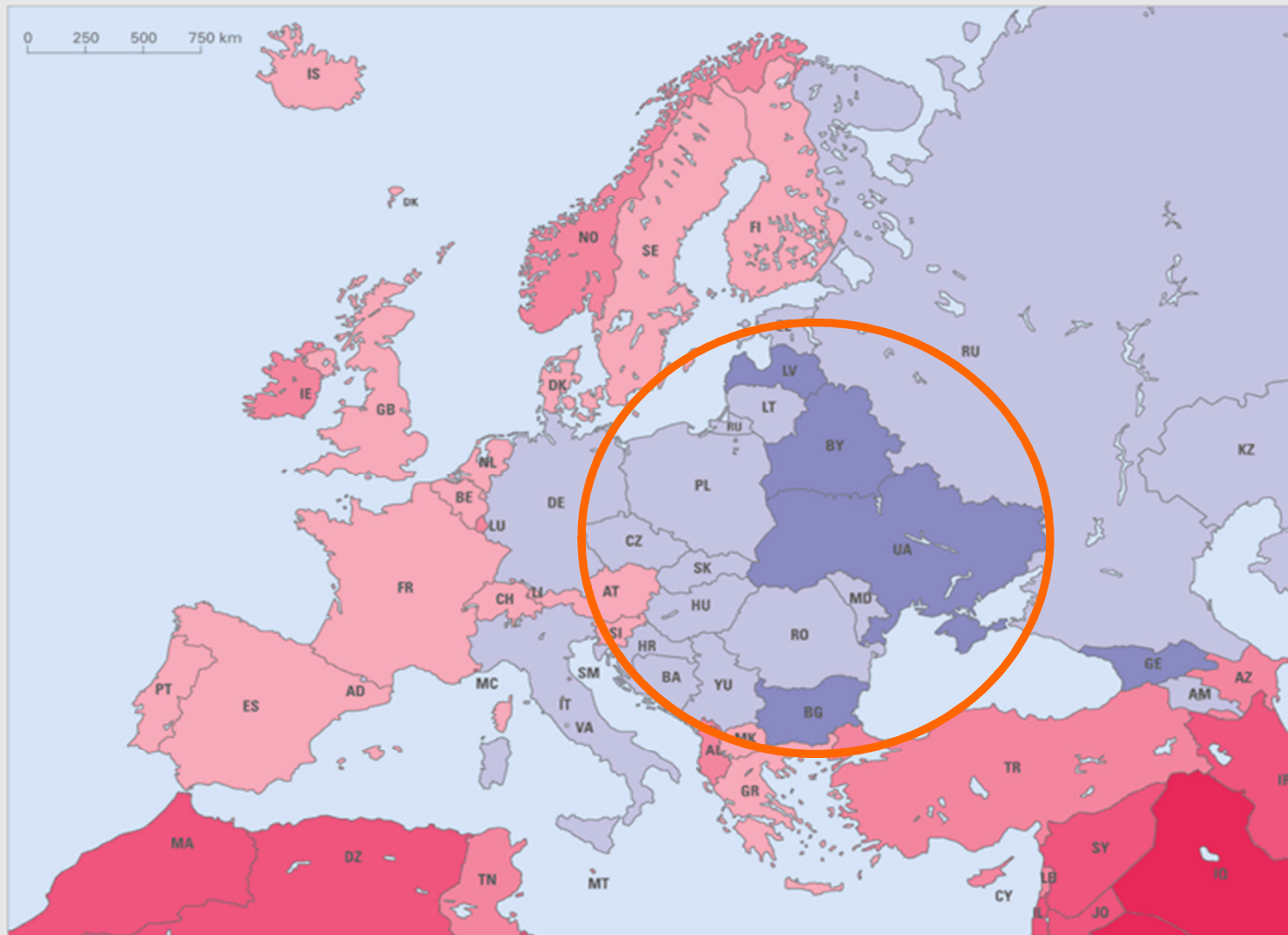
Länder NUTS 0
Pays NUTS 0

Veränderung der
Einwohnerzahl, in %
Variation du nombre
d'habitants, en %

keine Daten verfügbar
données non disponibles

* Median (4,80)
* Médiane (4,80)

NUTS:
Nomenclature des unités
territoriales statistiques

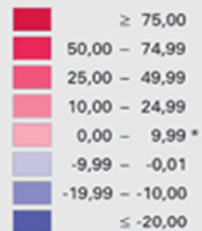
Grenze / Frontière
Länder (NUTS 0)
Pays (NUTS 0)

A népességszám változása Európában, 2005-2050

Entwicklung der Wohnbevölkerung, 2005 - 2050
Evolution de la population résidente, de 2005 à 2050

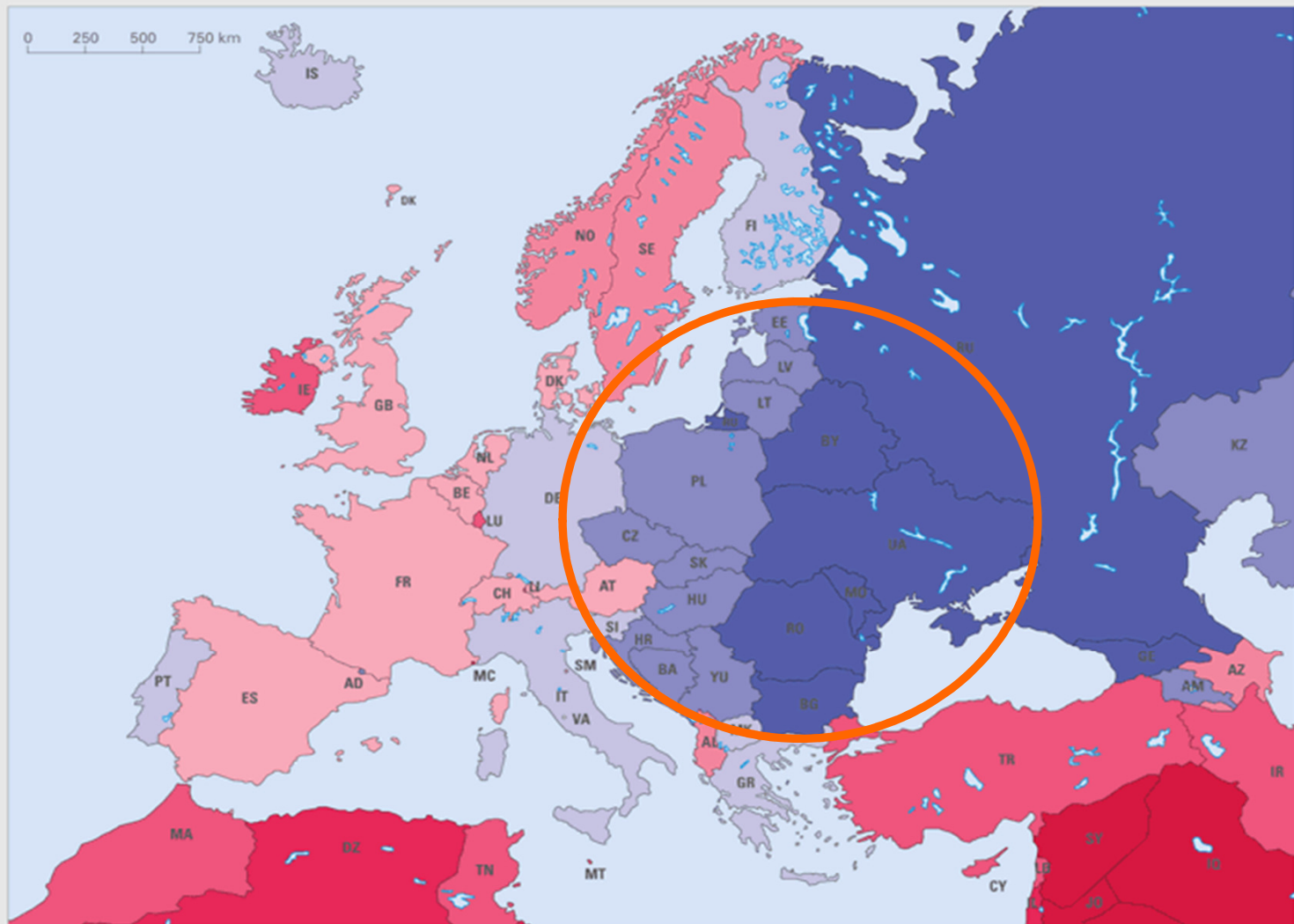
Länder NUTS 0
Pays NUTS 0

Veränderung der
Einwohnerzahl, in %
Variation du nombre
d'habitants, en %

keine Daten verfügbar
données non disponibles

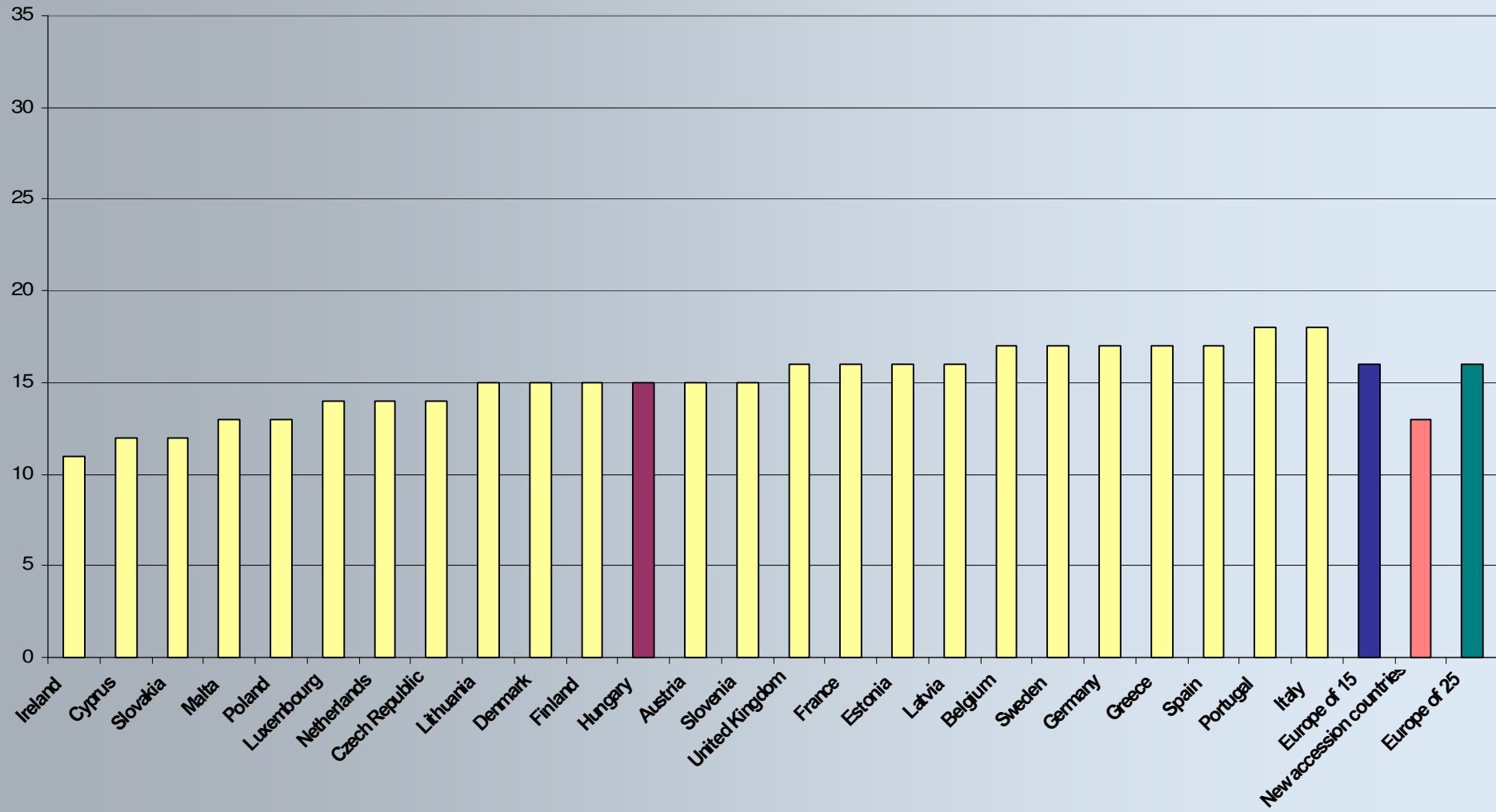
* Median (1,25)
* Médiane (1,25)

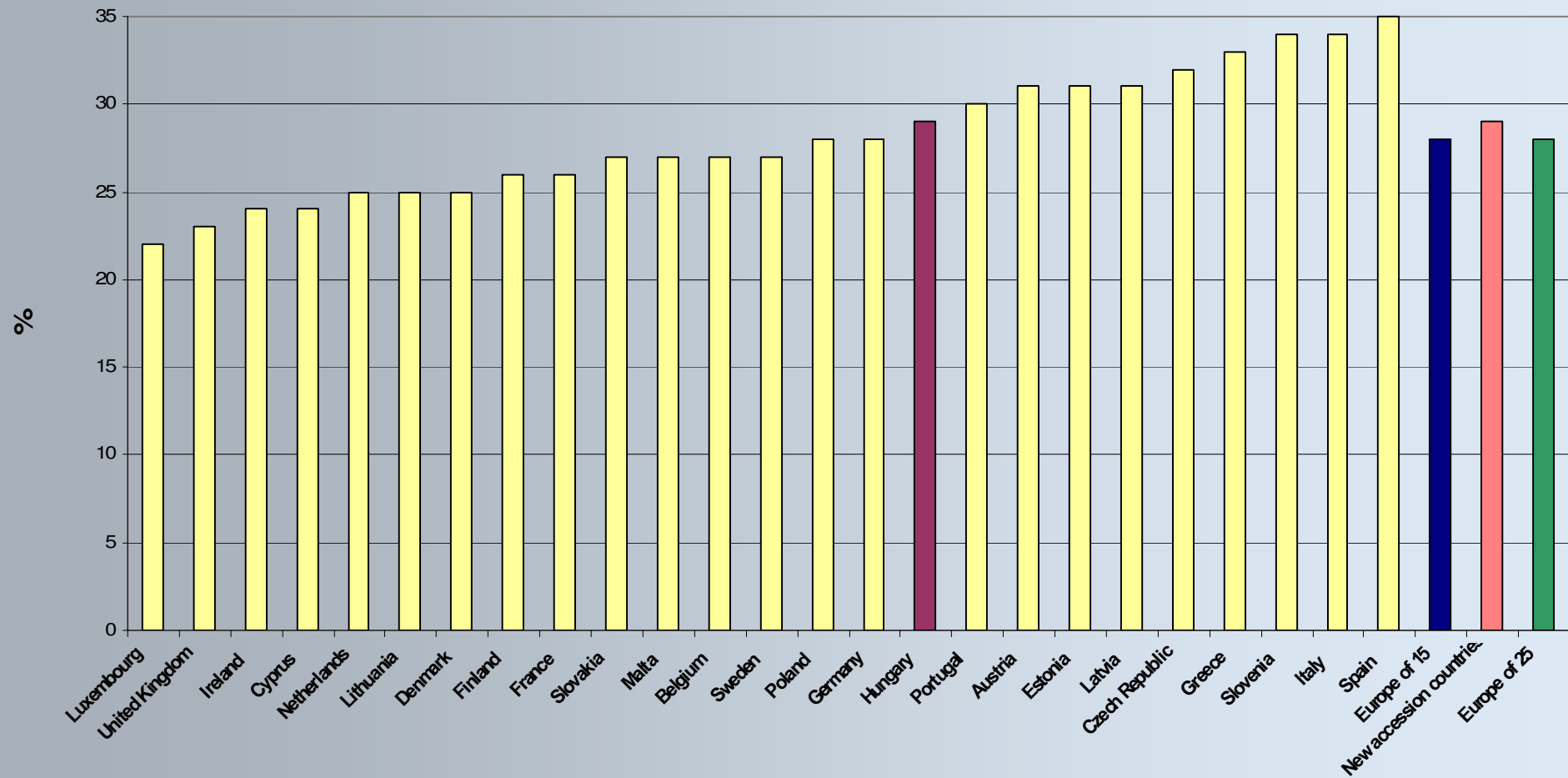
NUTS:
Nomenclature des unités
territoriales statistiques

Grenze / Frontière
— Länder (NUTS 0)
— Pays (NUTS 0)

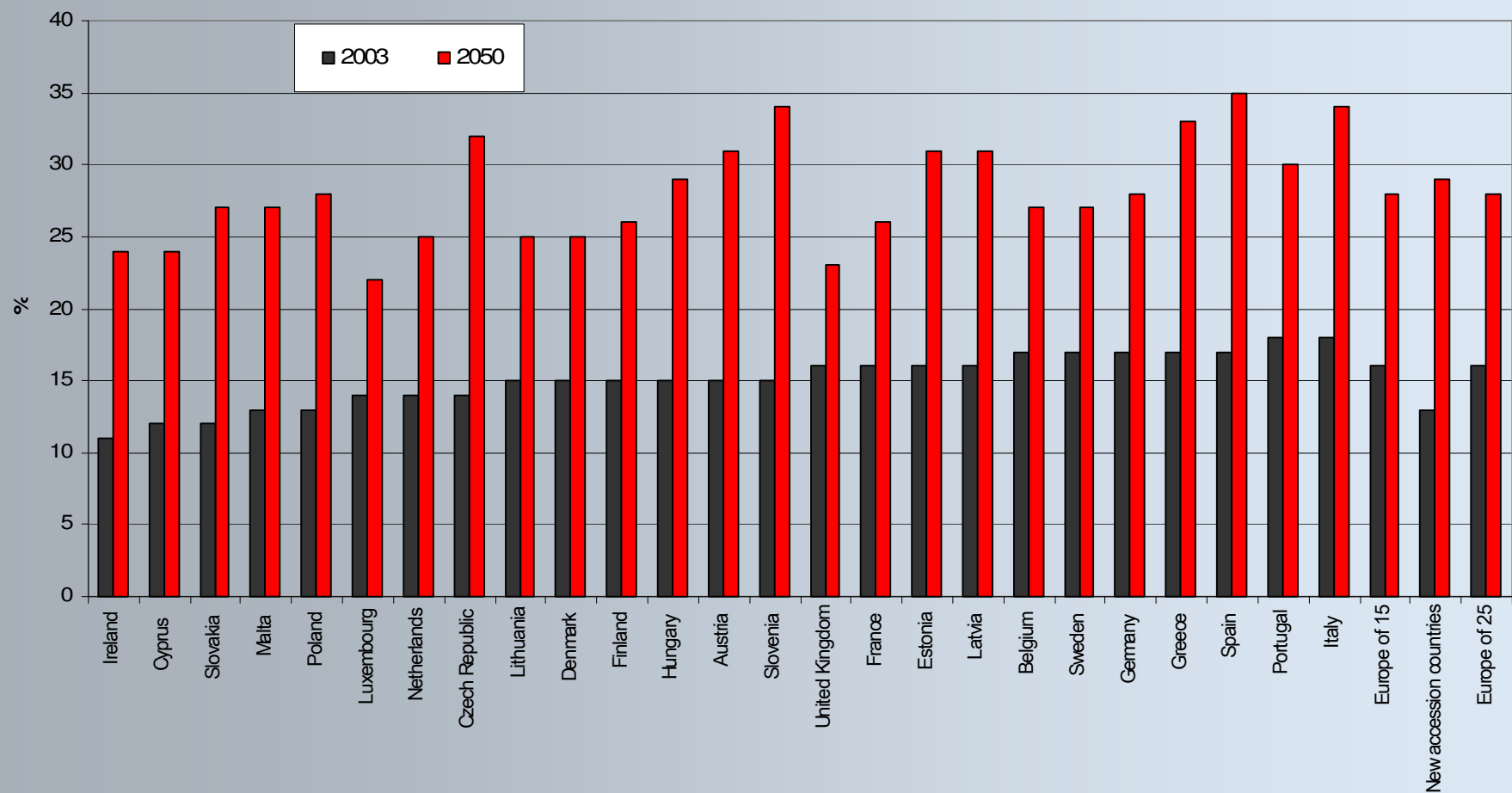
A 65 ÉV FELETTIEK ARÁNYA AZ EU- BAN 2005-BEN

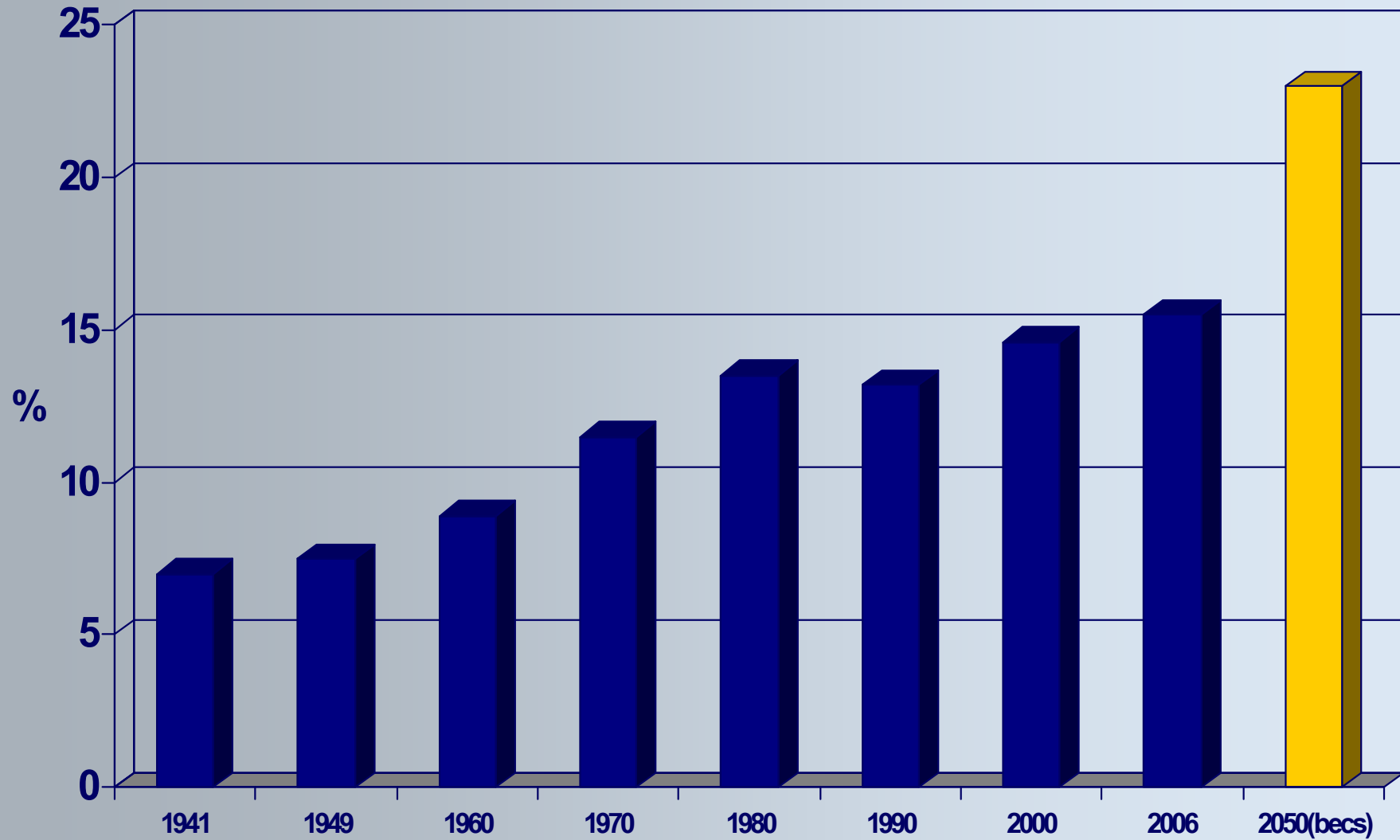
A 65 ÉV FELETTIEK ARÁNYA AZ EU- BAN 2050-BEN

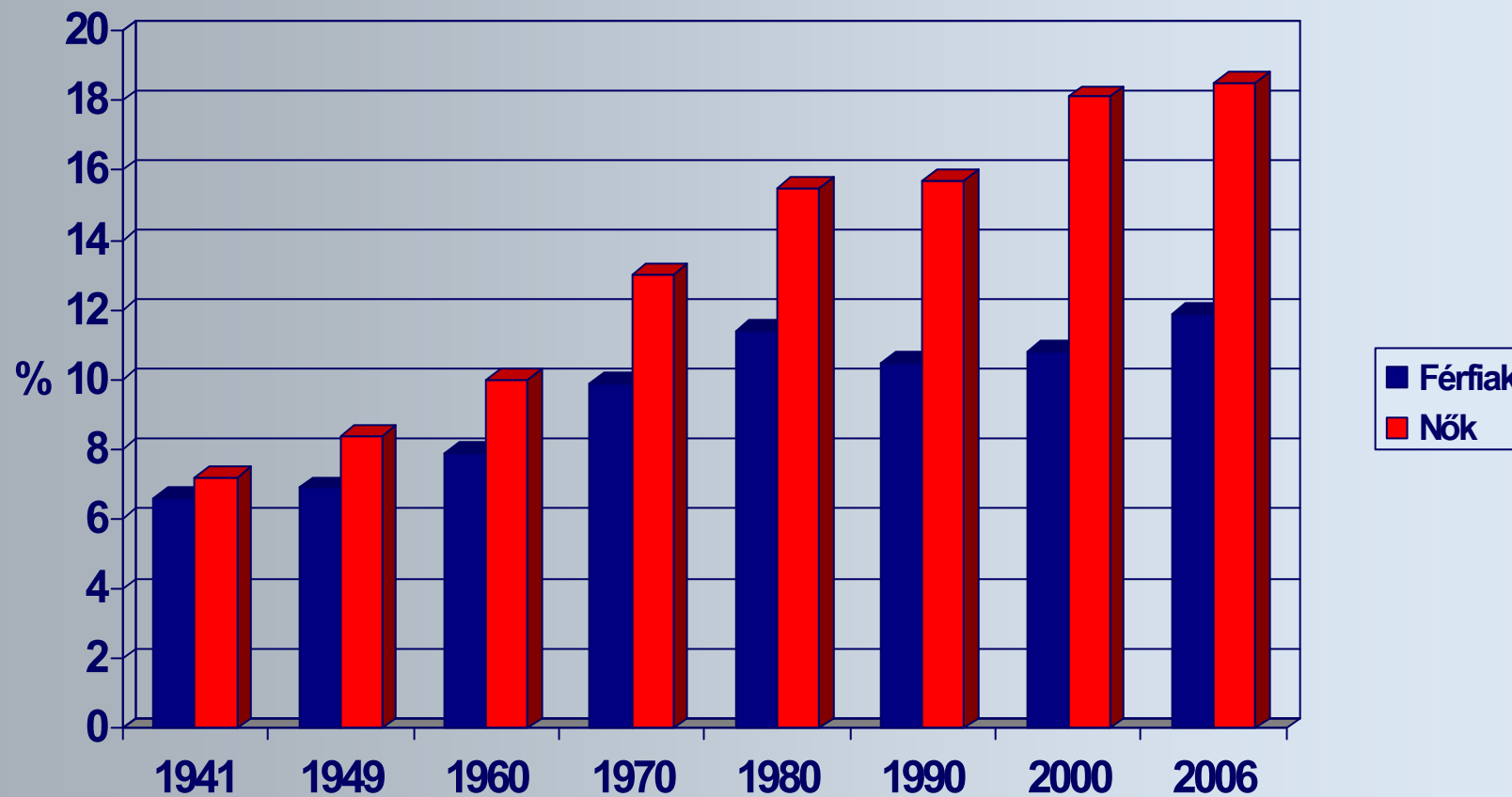
A 65 ÉV FELETTIEK ARÁNYA AZ EU- BAN 2003-BAN ÉS 2050-BEN

65 év felettek aránya Magyarországon

65 év felettek aránya Magyarországon nemenként

IDŐSKOR SZAKASZAI

■ Az időskor szakaszai

- 50-60: áthajlás kora
- 61-75: idősödés kora
- 76-90: időskor
- 91-100: aggkor
- 101-: matuzsálemi kor

■ „Társadalmi” öregség

- Gazdasági aktivitás megszűnése utáni időszak
- testi és szellemi képességek birtoklása
- egyre hosszabb időszak
- új célok, feladatok keresése

■ „Biológiai” öregség

- Testi és szellemi hanyatlás
- Betegségek kialakulása, meghatározóvá válása
- Az életminőség, és nem az egészség megőrzése a cél

Az időskor veszteség-élményei

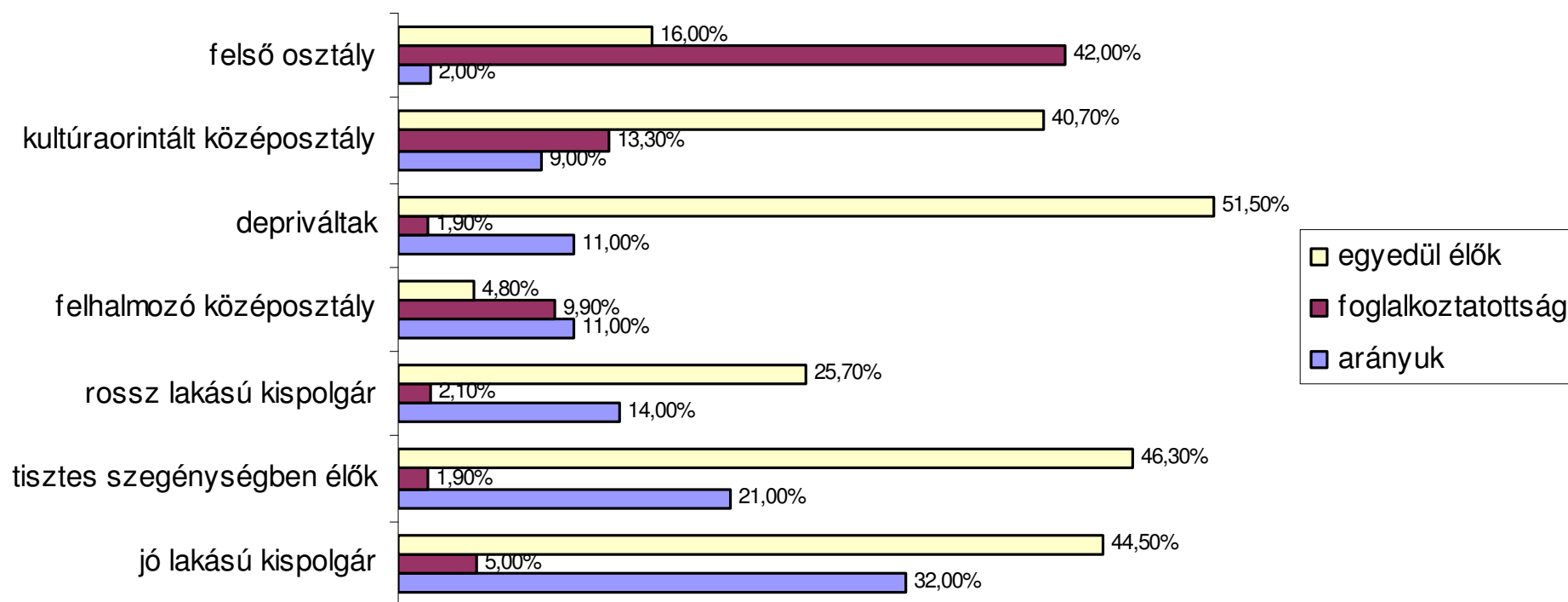
- A munkához kötődő veszteség-élmény
- A családhoz kötődő veszteség-élmény
- Az egészséghez kötődő veszteség-élmény

AZ IDŐSKOR JELLEMZŐ TÁRSADALMI PROBLÉMÁI, FOLYAMATAI

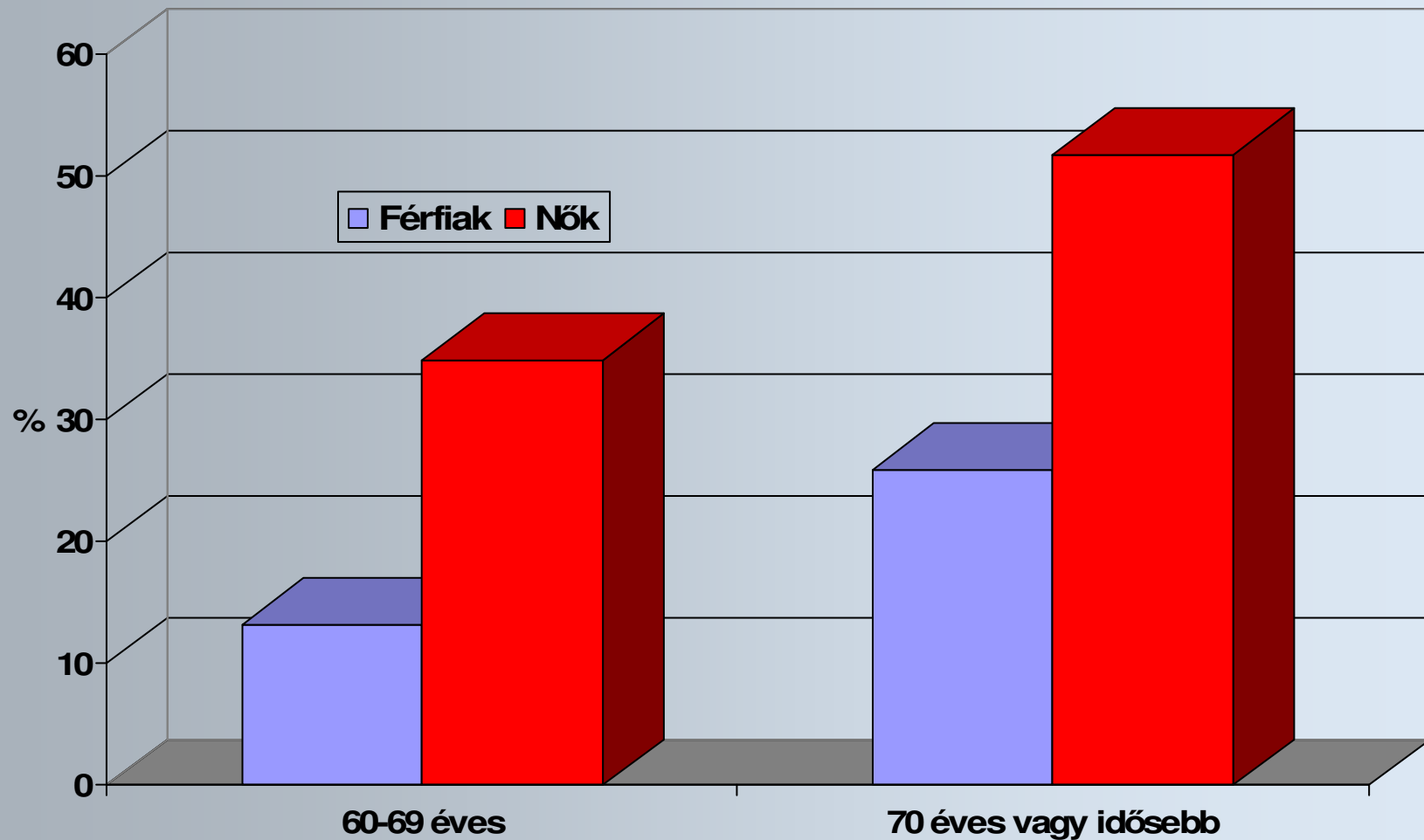
- Leggyorsabban **növekvő demográfiai csoport** (absz., rel.)
- Csökkenő családszám
- Csökkenő háztartáslétszámok:
 - Válások
 - Csökkenő gyermekszám
- **Növekvő női arány**
- Elszegényedés, **növekvő egyenlőtlenség** az idős korosztályban
- **Elmagányosodás** társadalmi problémává vált (társtalanság, mentális problémák, öngyilkosság)
- **Egészségügyi rendszer** igénybevételének problémái
 - egészségügyi ellátás vs szociális ellátás
 - intézményi vs családi ellátás
- **Nyugdíjrendszer** finanszírozásának problematikája

Egyenlőtlenség néhány dimenziója az idős korosztályban

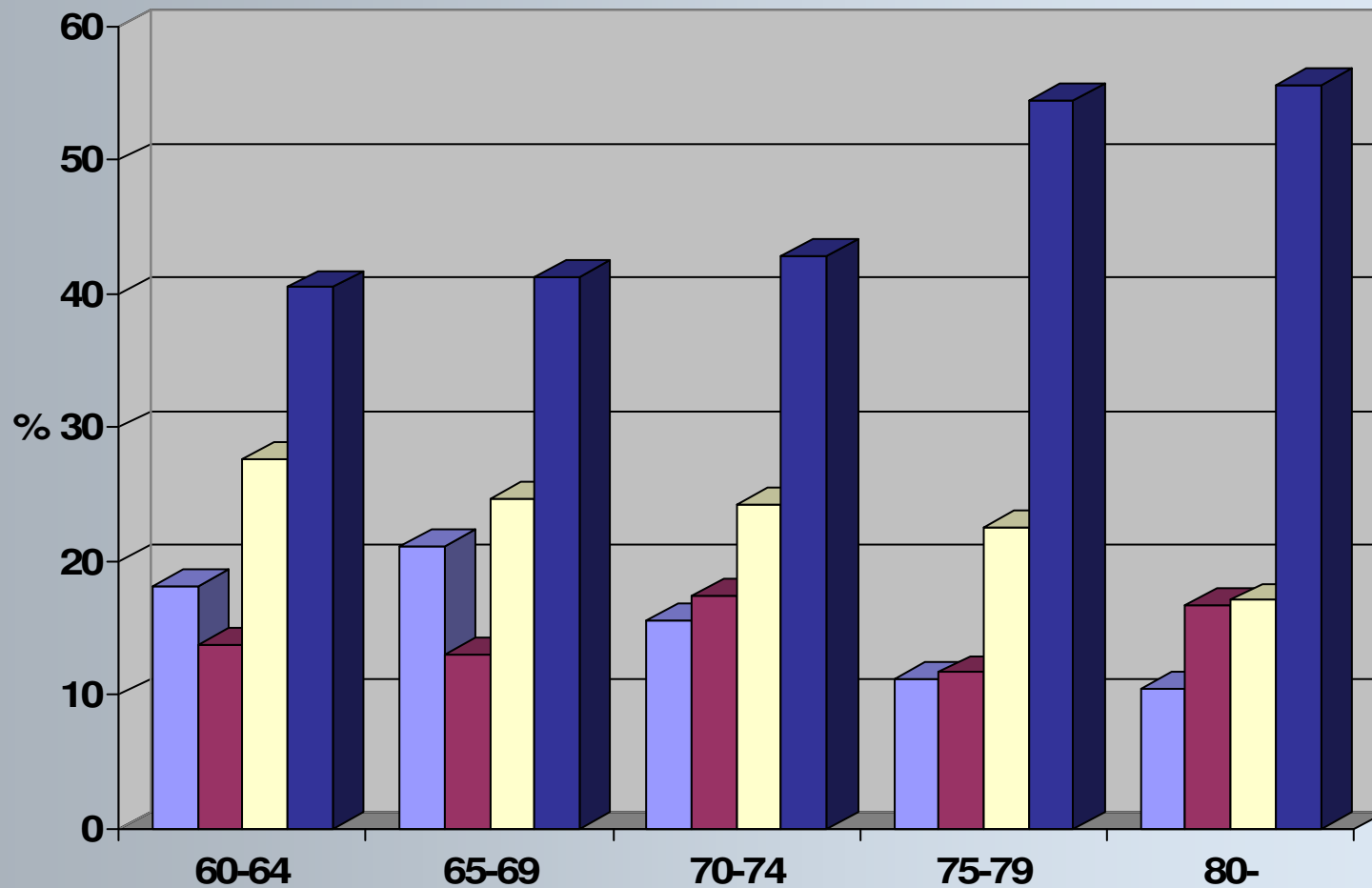
A KSH 60 év felettiekre vonatkozó státuscsoportjai és néhány tulajdonságuk

Az egyedül élők aránya az idős emberek közt Magyarországon, 2006-ban

A betegségek súlyossága szerinti arányok életkoronként

□ nincs betegsége

■ enyhén beteg

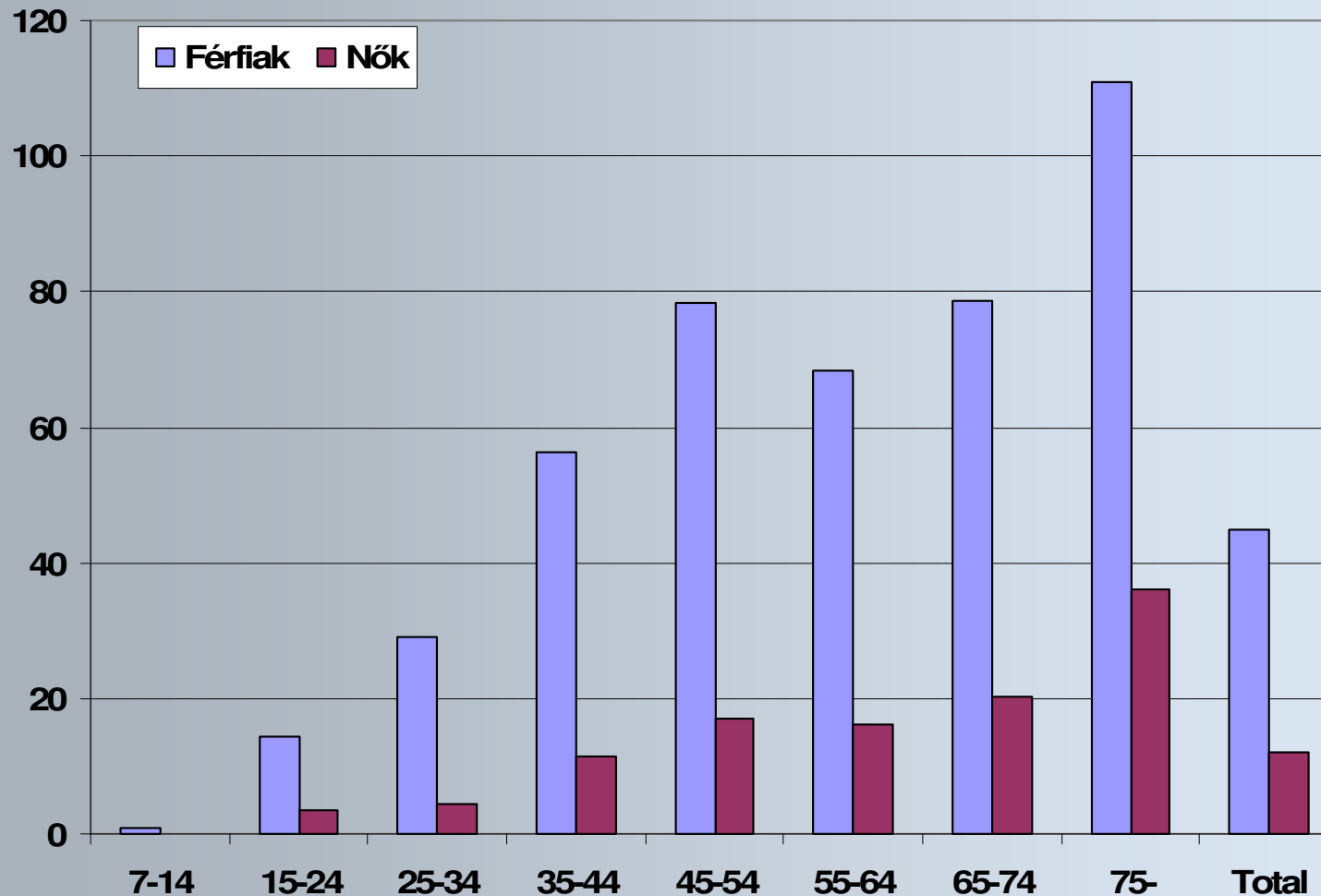
□ súlyos beteg

■ súlyos beteg és tevékenységkorl.

A LELKIÁLLAPOT PROBLÉMÁINAK TESTI ÉS LELKI MEGNYILVÁNULÁSAI A FELNŐTT NÉPESSÉG EGÉSZÉBEN ÉS AZ IDŐS NÉPESSÉGBEN, 2004

A lelkiállapot problémáinak tünetei	Összes felnőtt	60-69 évesek
	közül az említett tünet előfordulását említette, százalék	
Gyakran kimerült, letört	61,2	68,0
Sokszor van erős szívdobogása	34,2	50,2
Állandóan izgatott, ideges	30,5	38,3
Gyakran erősen fáj a feje	30,0	39,3
Gyakran előfordul, hogy mindene remeg	21,1	30,7
Többnyire úgy érzi, hogy nincs szerencséje	57,3	66,1
Sokat aggódik egészségi állapota miatt	40,8	63,8
Egészen összezavarodik, ha több dolgot kell rövid idő alatt elvégeznie	28,8	35,6
Félelmeitől, szorongásaitól nem tud megszabadulni	19,8	27,6

Az öngyilkosságok arányának alakulása korcsoportok és nemek szerint, 2004 (100000 főre számítva)

Az időskorúak egészségügyi ellátásának igénybevétele

- **Egészségügyi kiadások fele a 60 év felettiekre (20%), egyharmada a 70 éve felettiekre (10%) fordítódik**
- **Legalább minden második 60 év feletti krónikus beteg**
- **Leggyakoribb igénybevevők, fogyasztók: (30 és 70 éves)**
 - **Négyszer nagyobb a járóbeteg ellátás igénybevétele**
 - **Tízszor gyakoribb a kórházi tartózkodás**
 - **Tizenkétszer gyakrabban írnak fel gyógyszert**
- **Medikalizáció, hospitalizáció az idősgondozásban**
- **A korosztály számára lényeges, hogy**
 - **a betegséggel való megküzdés eredményesebbé váljon,**
 - **az orvoshoz fordulás folyamata egyszerűsödjön,**
 - **az egészségügyi ellátás minősége javuljon,**
 - **a gyógyszerekhez való hozzájutás kedvezőbb feltételek között történjen.**

Az időskorúak egészségügyi ellátását befolyásoló szempontok

- Nincs úgynevezett egységes öregedési minta – az ellátás is **személyre szabottá** kell, hogy váljon
- Több olyan tünet, mely fiatalabb korban betegségnek tekinthető, az idősebb korban csupán a normál idősödésből származó panasz, illetve jelenség – **az egészségügy feladata???**
- A teljesítőképesség beszűkülésével járó öregedés fontossá teszi a személyes életmód kialakításának és adaptációnak a segítségét – **az egészségügy feladata???**
- Az idősebbeknél a már említett jellegzetességek miatt a diagnosztikai, terápiás, rehabilitációs stratégiák specialitást követelnek - **geriátriai fejlesztési konzekvenciák**
- Az idősödéssel mindinkább megjelenik az ún. "5 i":
 - immobilitás
 - inkontinencia
 - instabilitás
 - intellektuális hanyatlás
 - iatrogénia

**Köszönöm
megtisztelő
figyelmüket!**